

OAR – proiect de modificare a legii 184 – proces, principii, aplicare – februarie 2010

Procesul de modificare a legii 184 a fost declansat de necesitatea de armonizare a legislatiei nationale cu prevederile directivelor CE, care se impun datorita apartentei Romaniei la UE. DAE, departamentul pentru Afaceri Europene al guvernului Romaniei a fost organismul care a declansat acest proces, generand o colaborare cu ordinul si ministerele implicate in aspectele legii, dezvoltare regionala, educatie si cultura.

OAR a decis sa utilizeze aceasta oportunitate obiectiva pentru a propune regandirea integrala a legii, bazandu-se pe o experienta de aproape 10 ani si o perspectiva complexa asupra pietei romanesti, starii profesiei, provocarilor internationale ale arhitecturii si nu in ultimul rand pe noul context al crizei economice si structurale mondiale.

Modul de lucru a presupus mai multe etape pe fundalul unei continue corespondente cu grupul de lucru interministerial coordonat de DAE, astfel:

- Secretariatul a identificat problematica armonizarii cu prevederile directivelor CE;
- Grupul de lucru constituit voluntar in cadrul OAR a formulat propuneri diverse si a contribuit la dialogul conceptual asupra principalelor articole avute in vedere pentru modificari;
- Conducerea executiva a OAR impreuna cu secretariatul general a parcurs intreaga problematica legiferata si a formulat obiectivele, principiile si instrumentele de transpunere in articole de lege;
- Conducerea OAR a supus dezbaterii si aprobarii Consiliului national OAR principiile propuse, explicand strategiile avute in vedere;
- Conducerea OAR a parcurs mai multe etape de negociere cu intalniri de lucru in cadrul grupului interministerial, ajungandu-se in prezent la o varianta predata catre MDRT pentru formularea finala care se va promova prin HG, conform unui calendar stabilit;
- Procesul de negociere bilaterala cu ministerele continua, textul legii fiind in continuare susceptibil la schimbari in functie de acesta.

Principalele obiective ale OAR transpuse in propunerea legislativa:

1. Consolidarea masurilor in favoarea augmentarii **interesului public pentru arhitectura**
  - Articolele 1, 1¹, 2, 7, 9, 20, 24,
2. Implementarea **principiilor dezvoltate de comunitatea europeana si internationala a arhitectilor** in contextul directivelor CE
  - Articolele 1¹, 5, 6¹, 11, 11¹, 12, 37,
3. Cresterea si clarificarea **rolului arhitectului in coordonarea si realizarea arhitecturii**
  - Articolele 3, 7, 9, 17, 19,
4. Adoptarea de masuri pentru cresterea nivelului culturii spatiului construit atat pentru profesionisti cat si pentru public prin **politici pentru arhitectura** ale administratiilor
  - Articolele 2, 13, 24,
5. Introducerea de masuri pentru asigurarea unui **mediu concurential just** in piata serviciilor de arhitectura
  - Articolele 4, 8, 15, 16, 17, 18, 48,
6. **Reformarea OAR** si consolidarea rolului acestuia in organizarea profesiei in interes public
  - Articolele 6, 10, 20, 21, 22, 23, 25, 26¹, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 46,

Legea 184 – text predat 28.01.2010 – forma rezultata in procesul de negociere cu DAE

Art. 1 *s-a incercat introducerea atributului „de utilitate publica” pe langa cel „de inters public”, dar nu se poate deoarece OAR nu a parcurs procedura legala necesara pentru obtinerea acestuia.*

Prezenta lege reglementează modul de exercitare a profesiei de arhitect și constituirea Ordinului Arhitecților din România, ca formă de organizare independentă, nonprofit, autonomă, apolitică, de interes public.

Art. 1¹ *s-a introdus acest articol cu principii care trebuie urmarite in lege si in statutul profesiei care se va elabora conform acestei legi.*

Exercitarea profesiei de arhitect este condiționată de îndeplinirea unor cerințe, care respectă cumulativ următoarele principii:

- a)** principiul nediscriminării: cerințele nu trebuie să fie, direct ori indirect, discriminatorii în ceea ce privește cetățenia sau, pentru persoanele juridice, în ceea ce privește statul membru în care acestea sunt stabilite;
- b)** principiul necesității: cerințele trebuie să fie justificate pe baza unor rațiuni de ordine publică, siguranță publică, sănătate publică sau protecția mediului, cu excepția prevederilor contrare din actele care reglementează aspecte specifice ale accesului la profesia de arhitect sau la exercitarea acesteia în sectoare specifice;
- c)** principiul proporționalității: cerințele trebuie să fie adecvate pentru a garanta realizarea obiectivelor, fără a depăși ceea ce este necesar pentru realizarea acestora;
- d)** principiul protecției consumatorului: cerințele trebuie să asigure protecția consumatorului pentru serviciile furnizate de arhitect;
- e)** principiul echilibrului intereselor: cerințele trebuie să conducă la asigurarea unui răspuns profesional echilibrat între interesele clientului serviciilor profesionale și interesele comunității asupra căreia acestea au impact;
- f)** principiul asigurării responsabilității continue: cerințele trebuie să conducă la evitarea posibilităților de a nu asigura responsabilitatea profesională integrală pentru lucrarea de arhitectură;
- g)** principiul loialității concurenței: cerințele trebuie să nu permită forme de exercitare a profesiei care încalcă principiile generale și specifice ale deontologiei profesionale în raporturile concurențiale.

Art. 2 *se aprofundează definirea arhitecturii în sensul holistic accentuând importanța pentru calitatea vieții. Se menționează necesitatea politicilor pentru arhitectura și stabilește rolul OAR în fundamentarea lor. Se menționează responsabilitatea de coordonare a arhitecților în elaborarea produsului de arhitectură în relație cu cei patru piloni ai abordării durabile.*

(1) Creația arhitecturală, calitatea construcțiilor, încadrarea lor armonioasă în mediul înconjurător, respectul pentru peisajele naturale și urbane, precum și pentru patrimoniul privat și colectiv sunt de interes public.

(2) Arhitectura este rezultatul complex al activităților de construire, amenajare și utilizare a spațiului, fiind o componentă esențială, de interes public a calității vieții, pentru care ministerele de resort formulează politicile specifice menite să satisfacă toate cerințele culturale, sociale, economice și de mediu. Ordinul Arhitecților din România, împreună cu alte organizații profesionale, formulează elementele politicii pentru arhitectură.

(3) Activitatea din domeniul arhitecturii se desfășoară conform prezentei legi, a celorlalte acte normative din domeniu, precum și a reglementărilor adoptate de comunitățile locale, sub coordonarea arhitecților, prin asumarea responsabilității acestora asupra produsului de arhitectură rezultat.

(4) Creația arhitectului este o componentă generatoare a arhitecturii, prin care acesta își asumă întreaga responsabilitate a integrării construcțiilor în mediul social, economic, în spațiul

construit și în peisajul natural și cultural, în deplin respect față de valorile culturale și de patrimoniu.

Art. 3 *se extinde responsabilitatea arhitectului prin semnatura asupra intregului proiect. Nu s-a putut pastra in cadrul negocierilor obligatia de a avea acceptul arhitectului sef de proiect pentru receptia lucrarilor.*

(1) Potrivit legii, construcțiile civile, industriale, agricole sau de orice altă natură se pot realiza numai în baza unei autorizații de construire cu respectarea prevederilor acesteia.

(2) Arhitectul cu drept de semnătură, în calitate de șef de proiect, este responsabil profesional pentru coordonarea elaborării proiectului tehnic și a documentației tehnice pentru execuție, pe care le semnează.

Art. 4 *s-a introdus protectia titlului de arhitect, prin lege.*

(1) Poartă titlul de arhitect absolventul cu diplomă sau alt document similar eliberat de instituțiile de învățământ superior de arhitectură recunoscute de statul român, care îndeplinește condițiile minime de formare pentru profesia de arhitect prevăzute de Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale.

(2) Este interzisă utilizarea titlului de arhitect de către persoanele care nu dețin această calificare profesională, în baza unui titlu oficial de calificare.

Art. 5 *s-au introdus elemente de recunoastere internationala din directiva calificari profesionale.*

(1) Poartă titlul de arhitect cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene, absolventul cu diplomă sau alt document similar eliberat de instituțiile de învățământ superior de arhitectură recunoscute în unul dintre statele menționate care îndeplinesc condițiile minime de formare pentru profesia de arhitect prevăzute de Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale

(2) Poartă titlul de arhitect și absolvenții cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni cu diplomă sau alt document similar obținut în cadrul unor programe sociale ori ca urmare a absolvirii unor cursuri superioare fără frecvență în domeniul arhitecturii de către persoane care au dobândit nivelul minim necesar de cunoștințe, deși nu au fost respectate condițiile referitoare la durata minimă a studiilor prevăzute la alin.(1). Aceste persoane trebuie să aibă o experiență profesională de minimum 7 ani sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură sau a unei firme de arhitectură și să promoveze un examen standard de absolvire de nivel universitar, echivalent cu examenul final pentru obținerea diplomei sau a altui document similar, conform prevederilor alin.(1).

(3) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene au dreptul la utilizarea titlului lor oficial de calificare, a celui dobândit prin înregistrarea la organismul profesional din țara de proveniență și, unde este cazul, la abrevierea folosită în statul de proveniență, în limba aceluiași stat.

(4) Cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii elvețieni autorizați să poarte titlul de arhitect în baza unui act normativ al statului membru respectiv, prin care autoritățile competente conferă acest titlu personalităților care s-au distins în mod deosebit prin realizări în domeniul arhitecturii, vor putea utiliza acest titlu în România.

Art. 6 *s-a consolidat prin lege rolul OAR de autoritate competenta.*

(1) Ordinul Arhitecților din România este autoritatea competentă pentru recunoașterea titlurilor oficiale de calificare și a altor documente similare pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene.

(2) Titlurile oficiale de calificare în profesia de arhitect ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, ale cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și ale

cetățenilor Confederației Elvețiene se supun procedurii de recunoaștere în vederea exercitării profesiei de arhitect pe teritoriul României, stabilită prin hotărâre a Guvernului.

(3) Regimul general de recunoaștere a calificărilor profesionale prevăzut de Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 500 din 3 iunie 2004, se aplică profesiei de arhitect, în condițiile art.1 alin.(4) din lege.

Art. 6¹ *s-au introdus elemente de recunoastere a calificarilor din directiva, inclusiv necesitatea de a avea cunostinte de limba romana pentru a iti asuma responsabilitatea exercitarii profesiei.*

(1) Documentele necesare recunoașterii titlurilor oficiale de calificare în profesia de arhitect, sunt:

a) dovada cetățeniei persoanei în cauză;

b) copie după atestatele de competență profesională sau după titlul de calificare care asigură accesul la profesia de arhitect, precum și atestarea experienței profesionale a persoanei în cauză;

c) certificat emis de autoritatea competentă din statul de proveniență, care să ateste faptul că solicitantul deține acele diplome sau alte documente doveditoare ale calificării profesionale care îndeplinesc criteriile legislației comunitare în domeniu;

d) dovadă privind caracterul onorabil, sau care suspendă, limitează sau interzic exercitarea unei profesii în caz de eroare profesională gravă sau de infracțiune penală, document valabil 3 luni de la eliberarea acestuia de de autoritățile competente ale statului membru de origine sau de proveniență.

(2) Persoanele care beneficiază de recunoașterea calificării profesionale de arhitect trebuie să aibă cunoștințe de limba română necesare exercitării profesiei în România.

Art. 7 *s-a extins si explicat sensul activitatilor in care consta exercitarea profesiei de arhitect, subliniindu-se distinct sensul dreptului de semnatura ca asumare a responsabilitatii. Se prezinta complexitatea profesiei si modalitatile diverse prin care arhitectii isi aduc contributia la cultura mediului construit, subliniindu-se importanta respectarii interesului public si a principiilor dezvoltarii durabile.*

(1) Activitatea arhitectului în domeniile arhitecturii, conservării și restaurării patrimoniului, urbanismului, amenajării peisajului și teritoriului constă în:

a) realizarea de teme, studii și strategii care să stea la baza generării proiectelor de dezvoltare urbană și de construire;

b) practica arhitecturii ca autor de idei, soluții și proiecte pentru dezvoltare și construire;

c) asumarea responsabilității profesionale și de coordonare a proiectelor prin exercitarea dreptului de semnătură pentru lucrările care se autorizează și se construiesc;

d) asigurarea calității proiectelor prin elaborarea acestora în conformitate cu normele, normativele și legislația în vigoare în domeniu;

e) verificarea, controlul și expertiza tehnică a proiectelor de arhitectură;

f) participarea în diferite foruri de avizare și aprobare a proiectelor și lucrărilor care urmează a se construi;

g) participarea la administrarea și gestiunea durabilă a mediului construit și a dezvoltării urbane, în cadrul administrațiilor și instituțiilor locale, județene, regionale și centrale;

h) promovarea culturii arhitecturale, patrimoniului construit și a peisajului prin educație, cercetare și participarea la elaborarea proiectelor de acte normative.

(2) Practica arhitecturii este un act complex de creație și furnizare de servicii care se realizează prin elaborarea de proiecte și implementarea lor prin coordonarea echipelor pluridisciplinare implicate și având ca principală menire să urmărească respectarea intereselor publice și private pentru dezvoltarea spațială durabilă.

Art. 8 *profesia de arhitect se poate exercita in multiple forme atat in domeniul public cat si cel privat. Asumarea responsabilitatii prin exercitarea dreptului de semnatura se poate exercita exclusiv in domeniul privat.*

(1) Exercițarea profesiei de arhitect se face atât în sectorul privat, cât și în sectorul public, potrivit prezentei legi și a celorlalte acte normative în materie.

(2) Exercițarea dreptului de semnătură se face numai în sectorul privat.

Art. 9 *se definește responsabilitatea arhitectului asupra întregului proces de proiectare și obligativitatea transmiterii ei în cazul acoperirii de misiuni parțiale.*

(1) Dreptul de semnătură, conform prevederilor de la art. 7 alin (1) lit. c) și d), implică asumarea de către arhitect a întregii responsabilități profesionale față de client, societate și interesul public cu privire la calitatea proiectului și a obiectului de arhitectură, cu respectarea legislației în domeniu.

(2) Responsabilitatea se referă la calitățile estetice, tehnice și funcționale cuprinse în proiect și care trebuie respectate în execuție.

(3) Dreptul de semnătură se exercită olograf pe toate documentele executate de arhitect și care sunt componente ale proiectului tehnic, precum și pe celelalte documente întocmite de arhitect pe parcursul execuției.

(4) În cazul în care un arhitect semnează doar o anumită fază din proiect, responsabilitățile pentru fazele următoare trebuie să fie preluate de un alt arhitect cu drept de semnătură, cu condiția înregistrării la Ordinul Arhitecților din România a transferului de responsabilitate, potrivit Statutului profesiei de arhitect.

(5) Exercițarea dreptului de semnătură implică independență în luarea deciziilor cu caracter profesional și obligația coordonării și corelării celorlalte specialități, în calitatea de șef de proiect pe care o îndeplinește arhitectul.

Art. 10 *se clarifică numirea comisiei de acordare a dreptului de semnatura de catre Consiliul national. Aceasta comisie nu va mai fi din persoane alese pe baza de candidatura in conferinta nationala ci prin desemnare pe baza de competente.*

(1) Proiectele de arhitectură pentru materializarea cărora legea impune obținerea autorizației de construire vor fi elaborate de un arhitect cu drept de semnătură sau de un conductor arhitect cu drept de semnătură.

(2) Arhitecții dobândesc drept de semnătură pe teritoriul României, acordat de către Ordinul Arhitecților din România, dacă se bucură de drepturi civile și dacă îndeplinesc condițiile de onorabilitate și de stagiu sau, după caz, experiență profesională practică dobândite în conformitate cu prezenta lege și cu Directiva 36/2005/CEE. Obținerea dreptului de semnătură de către arhitecți atrage obligatoriu înscrierea acestora în Tabloul Național al Arhitecților, în condițiile legii.

(3) Condiția de onorabilitate prevăzută la alin. (2) se consideră a fi îndeplinită:

a) dacă arhitectului solicitant al dreptului de semnătură nu i-a fost interzisă definitiv sau temporar exercițarea profesiei prin hotărâre judecătorească definitivă, ca pedeapsă complementară pentru săvârșirea unei infracțiuni în legătură cu exercițarea profesiei;

b) dacă arhitectul solicitant al dreptului de semnătură nu a săvârșit abateri disciplinare care au fost sancționate de Ordinul Arhitecților din România cu retragerea definitivă a dreptului de semnătură, potrivit prezentei legi.

(4) Dreptul de semnătură al conductorilor arhitecți se exercită pe teritoriul României și este limitat la categoriile de lucrări pentru care legea recunoaște acest drept.

(5) Dobândirea dreptului de semnătură se face în baza unei cereri adresate Ordinului Arhitecților din România, însoțită de copia diplomei la care se face referire la art. 4, respectiv la art. 5, și atestarea privind dobândirea experienței profesionale practice, împreună cu un portofoliu de lucrări.

(5¹) Evaluarea cunoștințelor, aptitudinilor și experienței profesionale relevante se face de către o comisie, formată din arhitecți cu drept de semnătură, numită de către Consiliul național, potrivit prevederilor Statutului profesiei de arhitect.

(6) Procedura de acordare a dreptului de semnătură trebuie finalizată în termen de maximum 3 luni de la data prezentării documentației complete de către solicitant.

Art.11 *se aduc precizari conforme cu prevederile directivei calificari profesionale pentru diversele situatii si proceduri necesare dobandirii de cetatenii straini a dreptului de semnatura in Romania.*

(1) Cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene care solicită stabilirea în România și îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 5 sau art. 6 referitoare la deținerea titlului de arhitect și au drept de semnătură pe teritoriul unuia dintre statele menționate, vor dobândi drept de semnătură pe teritoriul României.

(1¹) Cetățenii unui stat membru al Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene care solicită stabilirea în România și îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 5 sau art. 6 referitoare la deținerea titlului de arhitect și nu au drept de semnătură pe teritoriul unuia dintre statele menționate, vor dobândi drept de semnătură pe teritoriul României în aceleași condiții cu cetățenii români.

(2) Arhitecții cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene, cei ai statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene care au dreptul de a exercita profesia de arhitect cu drept de semnătură în unul dintre aceste state și nu solicită stabilirea în România, ci doar dreptul de a presta temporar și ocazional servicii în domeniul arhitecturii pe teritoriul României, vor dobândi drept de semnătură fără să fie înscriși în Tabloul Național al Arhitecților și vor fi înregistrați automat în Ordinul Arhitecților din România pe durata prestării serviciilor respective.

(2¹) Documentele necesare înregistrării, la prima prestare de servicii în domeniul arhitecturii, sau în cazul unor schimbări materiale privind situația stabilită în documente, în cazul prestațiilor temporare sau ocazionale sunt:

a) o declarație prealabilă scrisă, în care se precizează durata prestării, natura acesteia, locul de desfășurare a acestor activități, precum și domeniul de asigurare ori alte mijloace de protecție personală sau colectivă privind responsabilitatea profesională de care solicitantul beneficiază în statul membru de stabilire;

b) copia documentului care atestă cetățenia prestatorului;

c) documentul emis de statul membru de stabilire prin care se atestă că, la data eliberării acestuia, titularul este stabilit legal în acest stat membru și că nu îi este interzisă exercitarea activităților de arhitect, nici măcar temporar;

d) certificat emis de autoritatea competentă din statul de proveniență, care să ateste faptul că solicitantul deține acele diplome sau alte documente doveditoare ale calificării profesionale care îndeplinesc criteriile prevăzute la art. 46 din Directiva 36/2005/CE.;

e) copia a diplomelor, certificatelor sau altor titluri de arhitect.

(2²) Declarația prevăzută la alin (2¹) pct. a) se reînnoiește o dată pe an dacă prestatorul are în vedere să-și exercite dreptul de semnătură temporar și ocazional în cursul anului respectiv sau în cazul unei modificări a situației sale față de cea inițială.

(3) Ordinul Arhitecților din România va accepta ca dovadă de onorabilitate un document emis cetățeanului unui stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene de către autoritatea competentă din statul de proveniență al acestuia; acest document trebuie să fie prezentat la cel mult 3 luni de la data eliberării sale de către autoritatea competentă din statul de proveniență.

(4) Arhitecții cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, cetățeni ai statelor membre ale Spațiului Economic European sau cetățenii Confederației Elvețiene se supun regulilor și

procedurilor referitoare la folosirea titlului profesional, regulilor profesionale, deontologice și disciplinare aplicabile profesiei.

(5) Ordinul Arhitecților din România va pune la dispoziția persoanelor interesate informații privind legislația națională specifică și Codul deontologic al profesiei de arhitect.

Art 11¹ *s-a introdus colaborarea între autoritățile competente din diferite state UE.*

(1) Ordinul Arhitecților din România și autoritățile competente omoloage din statele membre de origine colaborează îndeaproape și își acordă asistență reciprocă pentru a facilita punerea în aplicare a prezentei legi și a Directivei 36/2005/CEE. Autoritățile competente asigură confidențialitatea informațiilor pe care le schimbă.

(2) Ordinul Arhitecților din România poate solicita autorităților competente omoloage din statul membru de stabilire orice informații pertinente cu privire la legalitatea condiției de stabilire, buna conduită profesională a solicitantului sau existența sancțiunilor disciplinare ori penale, cu respectarea art. 8 și art. 56 din Directiva 36/2005/CEE.

Art. 12 *se adaugă menționarea condițiilor minime de formare profesională din directiva calificări profesionale.*

(a) Condițiile în care posesorii unor titluri oficiale de calificare în profesia de arhitect, care sunt cetățeni ai altor state în afara celor la care se face referire la art. 5, denumite în continuare „state terțe”, pot dobândi drept de semnătură în România și pot cere înscrierea în Tabloul Național al Arhitecților vor fi stabilite, în condiții de reciprocitate, prin convenții încheiate de statul român cu statele respective, cu respectarea, cel puțin, a condițiilor minime de formare în profesia de arhitect, prevăzute de legislația națională și Directiva 36/2005/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale.

Art. 13 *se introduce posibilitatea efectuării parțiale a stagiaturii și în administrație. Se elimină prevederile de reducere a duratei stagiului pentru deținătorii de diplome de studii aprofundate.*

(1) În vederea dobândirii dreptului de semnătură arhitectul român, deținătorul titlului potrivit prevederilor art. 4, își desfășoară activitatea profesională ca stagiar pe o perioadă de minimum 2 ani timp efectiv, cu contract individual de muncă, la un birou de arhitectură sau societate comercială de proiectare cu obiect principal de activitate proiectarea de arhitectură, sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură.

(1¹) Stagiatura se poate desfășura parțial și în cadrul administrației publice, caz în care doi ani de activitate în cadrul administrației echivalează cu un an de stagiu.

(2) Condițiile efectuării stagiului, în vederea dobândirii experienței profesionale practice, drepturile și obligațiile arhitectului stagiar, precum și cele ale Ordinului Arhitecților din România față de acesta sunt reglementate prin Statutul profesiei de arhitect.

(3¹) După efectuarea stagiului și dobândirea experienței minime necesare arhitectul poate dobândi drept de semnătură de la Ordinul Arhitecților din România, în condițiile prevederilor art. 10 sau, după caz, ale art. 11.

Art. 14 *se menține nemodificat.*

Arhitecții stagiași pot semna în perioada stagiaturii studii, planuri și proiecte proprii, care nu presupun eliberarea unei autorizații de construire.

Art. 15 *se explicitează incompatibilitățile în exercitarea dreptului de semnătură, adăugându-se cea cu funcția de inspector de stat în construcții.*

Exercitarea dreptului de semnătură este incompatibilă cu situațiile în care:

- a)** arhitectul îndeplinește pentru același proiect funcția de verificator sau expert tehnic;
- b)** arhitectul este funcționar public, inspector în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții sau consilier în cadrul administrației publice și este implicat în procesul de avizare, autorizare sau control al proiectului ori investiției.

Art. 16 *se menționează întreaga lege penală aplicabilă.*

Constituie infracțiune și se sancționează, potrivit legii penale, exercitarea dreptului de semnătură fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege.

Art. 17 *se introduce obligativitatea de a exercita responsabilitatile dreptului de semnatura intr-o singura entitate de proiectare, inregistrata la OAR. Este o masura fundamentala pentru limitarea concurentei neloiale si cresterea capacitatii de asumare a responsabilitatilor.*

(1) Dreptul de semnătură se exercită de către arhitecți numai în cadrul birourilor individuale, birourilor asociate sau societăților comerciale de proiectare cu obiect principal de activitate proiectarea de arhitectură, în calitate de titular, asociat sau salariat.

(2) Arhitecții cu drept de semnătură pot dobândi calitatea de salariați în birourile individuale de arhitectură sau societățile comerciale prevăzute la alin. (1) numai în cazul în care acestea au ca titulari sau asociați arhitecți cu drept de semnătură.

(3) Un arhitect poate exercita dreptul de semnatura in cadrul unei singure persoane juridice din cele prevazute la alin. (1).

(4) Schimbarea modalității de exercitare a dreptului de semnatura se poate face numai dupa inregistrarea acesteia la Ordinul Arhitecților din Romania.

Art. 18 *se precizeaza obligativitatea inregistrarii la OAR a modalitatii de exercitare a dreptului de semnatura si nu a formei de exercitare a profesiei.*

(1) Modalitatea de exercitare a dreptului de semnătură se declară de către arhitect la Ordinul Arhitecților din România și se înregistrează ca atare în Tabloul Național al Arhitecților.

(2) Birourile individuale se pot asocia prin contract.

(3) Raporturile contractuale se stabilesc între biroul individual și client sau, în cazul birourilor asociate, aceste raporturi se stabilesc între unul dintre birourile individuale implicate și client.

Art. 19 *o precizare importanta este obligatia inscrierii numelui arhitectului responsabil prin semnatura si numarului TNA pe panoul de santier. Se precizeaza dreptul de a opta pentru misiuni partiale cu obligatia acceptarii transferului de responsabilitati catre un alt arhitect.*

Arhitectul cu drept de semnătură are următoarele drepturi:

a) să presteze orice serviciu profesional având pentru acesta o înțelegere contractuală cu clientul;

b) să i se recunoască, în toate cazurile, calitatea de autor și să beneficieze de toate drepturile legale derivate din aceasta;

c) să fie menționat în calitatea pe care o are în toate formele de comunicare despre proiect și lucrarea realizată și obligatoriu pe panoul de șantier cu numele și numărul de înregistrare în TNA;

d) să beneficieze de un onorariu just pentru serviciile prestate, corespunzător valorii, timpului necesar și responsabilității asumate, pe baza unui sistem de informații asupra costurilor, pus la dispoziție de către Ordinul Arhitecților din România membrilor și tuturor celor interesați, precum și la acoperirea tuturor cheltuielilor făcute în interesul clientului său și care nu au fost prevăzute în contract;

e) să renunțe la contract acceptând să transfere responsabilitățile unui alt arhitect selectat de clientul său,

f) să facă parte din comisiile tehnice înființate la nivel local, care au rol în avizarea proiectelor din domeniul urbanismului, arhitecturii, restaurării și investițiilor din infrastructura.

Art. 20 *se introduce obligatia de a inregistra forma unica de exercitare a dreptului de semnatura la OAR. Se introduce obligatia inregistrarii la OAR a receptiei lucrarii, pentru asigurarea responsabilitatii asupra conformitatii executiei cu proiectul coordonat si pentru o evidenta completa a lucrarilor proiectate si realizate.*

Arhitectul cu drept de semnătură are următoarele obligații:

a) să cunoască și să respecte reglementările legale în vigoare referitoare la exercitarea profesiei de arhitect precum și hotărârile adoptate de forurile de conducere;

b) să înregistreze la OAR forma unica de exercitare a dreptului de semnătură, precum și schimbarea acesteia în termen de maxim 30 de zile.

c) să de a face cunoscute clientilor sai obligatiile si responsabilitatile calitatii de arhitect cu drept de semnatura si sa introduca in contractul său clauze privitoare la protecția dreptului de autor;

- d)** sa inregistreze la OAR toate lucrarile pentru care exercita dreptul de semnatura.
- e)** sa inregistreze la OAR receptia lucrarii pentru care a exercitat dreptul de semnatura.
- f)** sa inregistreze la OAR preluarea responsabilitatilor pentru un proiect de la un alt arhitect cu drept de semnatura printr-un acord formulat de OAR.
- g)** sa isi asume in mod efectiv întreaga responsabilitate față de client și societate în acord cu interesul public, exigențele și deontologia profesionale si sa isi exercite obligatiile de sef de proiect derivate din exercitarea dreptului de semnatura.
- h)** sa se autoperfekteze profesional si sa participe la programele OAR de pregatire continua.
- i)** sa sesizeze investitorul în scris, cât și autoritățile statului și ale administrației publice locale cu atribuții în domeniul calității și disciplinei în construcții în legătură cu abaterile de la proiectul de arhitectură autorizat.

Art. 21 *se aduc clarificari asupra procedurilor de suspendare si reluare a dreptului de semnatura, pentru operativitate.*

Dreptul de semnătură se suspendă:

- a)** temporar, la cererea persoanei înscrise;
- b)** după 6 luni, în caz de neplată fără justificare a cotizației anuale către Ordinul Arhitecților din România, până la achitarea acesteia integrală; după trei ani de suspendare a dreptului de semnătură pentru neplata cotizației se anulează numărul de înscriere în Tabloul Național al Arhitecților, urmând ca arhitectul să primească un număr nou după achitarea integrală a plății cotizației;
- c)** pe perioada suspendării dreptului de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă;
- d)** cu titlu de sancțiune disciplinară, pe toată durata sancțiunii.

Art. 22 alin (1) *se completeaza cu situatia decesului. Suspendarea dreptului de semnatura nu mai atrage pierderea calitatii de membru OAR.*

(1) Dreptul de semnătură încetează:

- a)** prin renunțarea scrisă la exercițiul dreptului de semnătură;
- b)** dacă persoana înscrisă a fost condamnată definitiv pentru o faptă prevăzută de lege, în legătură directă cu exercitarea dreptului de semnătură, sau dacă i s-a aplicat pedeapsa complementară a interdicției exercitării profesiei, printr-o hotărâre judecătorească definitivă.
- c)** prin deces.

(2) Încetarea dreptului de semnătură atrage radierea din Tabloul Național al Arhitecților.

Art. 23 *se prezinta sediul OAR din casa Mincu. Se precizeaza apartenenta la ordin a arhitecților si conductorilor cu drept de semnatura si a stagiatorilor precum libera optiune de inscriere a celor fara drept de semnatura.*

(1) Ordinul Arhitecților din România, denumit în continuare Ordinul, se înființează în condițiile legii ca organizație profesională, nonprofit, cu personalitate juridică de drept privat, apolitică, de interes public, cu patrimoniu și buget proprii, autonomă și independentă. Ordinul are rolul de a reprezenta și ocroti, la nivel național și internațional, interesele profesiei de arhitect.

(2) Ordinul Arhitecților din România are sediul central în municipiul București in casa arhitect Ion Mincu, strada Pictor Arthur Verona nr. 19 și este organizat cu filiale în teritoriu. Activitatea lui se finanțează din taxe de înscriere, cotizații anuale ale membrilor, alte taxe/tarife, potrivit legii, fonduri rezultate din manifestări culturale, științifice, economice și organizarea de concursuri de arhitectură și urbanism, precum și din donații, sponsorizări sau alte surse, în condițiile legii.

(3) Din Ordin fac parte obligatoriu arhitecții și conductorii arhitecți cu drept de semnătură, arhitectii stagiați, precum si la cererea acestora, arhitecții și conductorii arhitecti fara drept de semnatura.

(4) Prezenta lege nu limitează dreptul de liberă aderare a arhitecților la alte forme de asociere profesională.

(5) Ordinul are obligația de a publica anual, în Monitorul Oficial al României, Partea I, Tabloul Național al Arhitecților, precum și Statutul profesiei de arhitect și Codul deontologic al profesiei de arhitect, în cazul în care acestea se modifică.

Art. 24 *se completează atribuțiile OAR prin protecția intereselor clienților, protecția titlului de arhitect, pregătirea continuă, formularea elementelor politicii pentru arhitectura, sistemul de informații asupra costurilor.*

(1) Ordinul Arhitecților din România are următoarele atribuții principale:

a) contribuie la creșterea calității vieții prin calitatea arhitecturii protejând interesele clienților publici și privați în concordanță cu interesul general;

b) protejează titlul de arhitect și reprezintă interesele membrilor săi în fața autorităților publice și administrative precum și în organismele profesionale internaționale;

c) urmărește exercitarea competenței și calificarea a profesiei de arhitect în respectul codului deontologic al acesteia;

d) organizează pregătirea profesională continuă, precum și condițiile generale pentru efectuarea stagiului în vederea dobândirii experienței profesionale;

e) formulează propuneri legislative și normative pentru domeniul arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului, protecției patrimoniului, peisajului natural și cultural, precum și elementele politicii naționale a României pentru arhitectură;

f) acordă arhitecților dreptul de semnătură și gestionează Tabloul Național al Arhitecților;

g) elaborează, și pune la dispoziția celor interesați, sistemul de informații asupra costurilor pentru proiectarea de arhitectură;

h) desemnează reprezentanții săi în comisiile de concurs pentru ocuparea posturilor de arhitect șef, ori a posturilor similare, de la nivelul municipiilor și județelor.;

i) gestionează procesul recunoașterii titlurilor oficiale de calificare ale arhitecților cetățeni ai statelor membre UE, Spațiului Economic European și Confederației Elvețiene.

Art. 25 *se introduce conceptul de Statut al profesiei de arhitect.*

Drepturile și obligațiile membrilor Ordinului Arhitecților din România se stabilesc prin Statutul profesiei de arhitect.

Art. 26 *nemodificat.*

(1) Forurile de conducere ale Ordinului Arhitecților din România sunt:

a) Conferința națională;

b) Consiliul național;

c) Colegiul director;

d) președintele Ordinului.

(2) Persoanele alese în Consiliul național, în Colegiul director sau ca președinte al Ordinului au un mandat de 4 ani. Ele nu pot exercita mai mult de două mandate consecutiv.

Art. 26¹ *se precizează comisiile și organizarea lor prin Statutul profesiei de arhitect.*

(1) La nivel național se constituie și funcționează:

a) comisia națională de disciplină;

b) comisia de cenzori;

c) comisia de acordare a dreptului de semnătură;

d) alte comisii de specialitate, numite de Consiliul național;

e) aparatul administrativ.

(2) Organizarea și funcționarea structurilor prevăzute la alin (1) lit. a), b) c) și d) se stabilesc prin Statutul profesiei de arhitect.

Art. 27 *nemodificat.*

Conferința națională a Ordinului Arhitecților din România este constituită din membri delegați, cu drept de reprezentare proporțională, ai filialelor teritoriale. Fiecare filială teritorială va asigura participarea la Conferința națională cel puțin a unui reprezentant al fiecărui județ cuprins în acestea.

Art. 28 *se introduce referirea la Statutul profesiei de arhitect.*

(1) Conferința națională a Ordinului Arhitecților din România are următoarele atribuții principale:

- a) adoptă și modifică Statutul profesiei de arhitect și Codul deontologic al profesiei;
- b) adoptă organizarea aparatului administrativ al Ordinului;
- c) alege și revocă președintele Ordinului;
- d) alege și revocă membrii Consiliului național al Ordinului;
- e) alege și revocă membrii comisiei de cenzori constituite la nivel național;
- f) adoptă hotărâri cu privire la toate problemele aflate pe ordinea de zi stabilită în convocare;
- g) aprobă valoarea onorariilor de referință și a cotizațiilor anuale unice pentru categoriile de membri ai Ordinului, după caz.

(2) Conferința națională a Ordinului este legal constituită la prima convocare în prezența a cel puțin două treimi din numărul delegaților, iar hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți. Dacă la prima convocare condiția de prezență nu este îndeplinită, la a doua convocare, după cel puțin două săptămâni, Conferința națională este legal constituită în prezența majorității membrilor și adoptă hotărâri cu majoritatea membrilor prezenți.

Art. 29 se aprofundează atribuțiile Consiliului național, extinse pentru operativitate între două Conferințe naționale.

(1) Consiliul național este forul de conducere reprezentativ și deliberativ al Ordinului Arhitecților din România.

(2) Componenta Consiliului Național va asigura reprezentativitatea proporțională a membrilor filialelor teritoriale.

(3) Fiecare filială teritorială întocmește la conferința teritorială lista candidaților proprii pentru Consiliul național al Ordinului.

(4) Consiliul național are următoarele atribuții principale:

a) elaborează și adoptă politicile pentru arhitectură și strategia națională privind exercitarea profesiei;

b) duce la îndeplinire hotărârile Conferinței naționale;

c) avizează proiectele de acte normative inițiate de Ordinul Arhitecților din România;

d) organizează dobândirea dreptului de semnătură;

e) numește și revocă membrii comisiilor naționale de disciplină, de acordare a dreptului de semnătură, alte comisii;

f) adoptă hotărâri privind pregătirea și perfecționarea arhitecților membri;

g) adoptă bugetul general anual al Ordinului Arhitecților din România;

h) soluționează contestațiile făcute împotriva hotărârilor adoptate de consiliile de conducere teritoriale, în cazurile prevăzute de lege și de Statutul profesiei.

Art. 30 se explicitizează distinct principalele competente ale președintelui OAR.

(1) Președintele Ordinului Arhitecților din România este ales dintre arhitecții cu drept de semnătură și îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) reprezintă Ordinul Arhitecților din România în relațiile cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate;

b) încheie convenții, acorduri și contracte în numele Ordinului Arhitecților din România;

c) convoacă și conduce ședințele Consiliului național și ale Colegiului director;

d) semnează actele adoptate de Conferința națională, Consiliul național și Colegiul director;

e) ordonanțează cheltuielile bugetului constituit la nivel național.

Art. 31 se explicitizează distinct principalele competente ale Colegiului director.

(1) Colegiul director este forul reprezentativ și executiv al Ordinului Arhitecților din România și este format din arhitecți cu drept de semnătură.

(2) La propunerea Președintelui Ordinului, Consiliul Național, prin vot secret, validează componenta Colegiul director. Membrii Colegiului director au calitatea de vicepreședinți ai Ordinului Arhitecților din România.

(3) Colegiul director are următoarele atribuții principale:

- a)** duce la îndeplinire hotărârile Conferinței naționale și ale Consiliului național și supraveghează executarea acestor hotărâri de către filiale, adoptând decizii corespunzătoare;
- b)** asigură execuția bugetară și urmărește realizarea resurselor bugetului;
- c)** întocmește raportul anual de gestiune a patrimoniului Ordinului Arhitecților din România și îl supune aprobării Consiliului;
- d)** aprobă regulamentul intern al aparatului administrativ constituit și organizat la nivel național;
- e)** acceptă donațiile și legatele făcute Ordinului Arhitecților din România;
- f)** îndeplinește alte atribuții stabilite prin Statutul profesiei de arhitect.

Art. 32 *nemodificat.*

Forurile de conducere, comisiile Ordinului Arhitecților din România și conducerea filialelor teritoriale sunt alese prin votul secret al majorității participanților cu drept de vot.

Art. 33 *se face referire la Statutul profesiei.*

Organizarea și funcționarea forurilor de conducere și comisiilor constituite la nivel național, precum și elementele cadru privind organizarea și funcționarea forurilor de conducere ale filialelor vor fi stabilite prin Statutul profesiei, aprobat de Conferința Națională.

Art. 34 *nemodificat.*

(1) La nivelul județelor cu cel puțin 50 de membri, precum și în municipiul București se vor înființa prin liberă asociere filiale teritoriale ale Ordinului, reunindu-i pe arhitecții domiciliați în raza teritorială a județului.

(2) Dacă într-un județ există un număr mai mic de 50 de membri, se vor putea înființa filiale teritoriale prin asocierea arhitecților cu domiciliile în județe limitrofe, până când numărul acestora va ajunge la minimum 50 de membri.

(3) În cadrul unui județ sau într-o zonă formată din două sau mai multe județe limitrofe, precum și în municipiul București se poate înființa o singură filială a Ordinului.

(4) Filialele teritoriale dobândesc personalitate juridică de drept privat de la data adunării generale constitutive a membrilor, ocazie cu care se vor stabili:

- a)** orașul de reședință a filialei teritoriale și sediul acesteia;
- b)** forurile de conducere ale filialei.

Art. 35 *se expliciteaza modul de organizare a filialelor.*

(1) Forurile de conducere ale filialei teritoriale sunt:

- a)** conferința teritorială;
- b)** consiliul de conducere teritorial;
- c)** biroul executiv;
- d)** președintele filialei.

(2) Dispozițiile de la art. 26 alin (2) se aplică în mod corespunzător.

(3) La nivelul fiecărei filiale se constituie și funcționează:

- a)** comisia teritorială de disciplină;
- b)** comisia teritorială de cenzeni;
- c)** alte comisii de specialitate, numite de consiliul de conducere teritorial;
- d)** aparatul administrativ al filialei.

(4) Filialele teritoriale își vor elabora regulamentul propriu de organizare și funcționare, aprobat de conferința teritorială, potrivit statutului profesiei.

Art. 36 *se fac precizarile necesare în legătura cu rolul TNA de a evidenția modalitatea unică în care se exercită dreptul de semnătură.*

(1) Pentru centralizarea evidenței arhitecților din întreaga țară se înființează Tabloul Național al Arhitecților, document care se publică anual în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Înregistrarea în Tabloul Național al Arhitecților permite exercitarea dreptului de semnătură pe întreg teritoriul României și evidențiază modalitatea în care membrii înregistrați își exercită dreptul de semnătură, adresa profesională, filiala din care fac parte.

(3) Înregistrarea în Tabloul Național al Arhitecților permite exercitarea profesiei în întreaga țară.

(31) Arhitecții care au dreptul de semnătură suspendat, indiferent de motive, vor fi evidențiați separat în a II-a parte a Tabloului Național al Arhitecților.

Art. 37 *se precizeaza atribuțiile OAR pentru arhitectii romani migranti.*

Ordinul Arhitecților din România emite documentele necesare arhitecților cetățeni români care doresc să exercite profesia în statele membre ale Uniunii Europene, în statele membre ale Spațiului Economic European, în Confederația Elvețiană, precum și în terțe state.

Art. 38 *se introduce sanctiunea cu amenda.*

(1) Membrii Ordinului Arhitecților din România răspund disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi, a codului deontologic al profesiei, a hotărârilor proprii adoptate de forurile de conducere abilitate ale Ordinului, precum și pentru orice abateri săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia care aduc prejudicii prestigiului profesiei sau Ordinului.

(2) Sancțiunile disciplinare sunt:

a) muștrare;

b) avertisment;

c) amenda de la 500 lei la 1500 lei. Plata amenzii se va face în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii disciplinare. Neachitarea în acest termen a amenzii atrage suspendarea dreptului de semnătură, până la achitarea sumei;

d) suspendarea dreptului de semnătură pe o perioadă de 6-24 luni;

e) retragerea definitivă a dreptului de semnătură.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) lit. a), b) și c) se aplică de către consiliul de conducere teritorial al filialei din care face parte arhitectul sancționat în baza hotărârii comisiei teritoriale de disciplină.

(4) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) lit. d) și e) se aplică de Consiliul național al Ordinului în baza hotărârii comisiei de disciplină la nivel național.

(5) Hotărârea Comisiei teritoriale de disciplină, prin care s-a decis aplicarea uneia dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (2) poate fi atacată cu plângere la Comisia națională de disciplină în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.

(6) Împotriva hotărârii Comisiei naționale de disciplină, prin care s-a aplicat o sancțiune disciplinară prevăzută la alin. (2), se poate formula contestație la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.

(7) În condițiile neînceperii procedurii de judecare a abaterilor, aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 2 ani de la săvârșirea lor.

Art. 39 *se aduc precizari pentru functionarea Comisiei nationale de disciplina inclusiv sporirea numarului de membri.*

(1) Comisiile de disciplină ale Ordinului Arhitecților din România au numai activitate jurisdicțională și se organizează la nivel național și teritorial conform prezentei legi și a condițiilor stabilite în Statutul profesiei de arhitect.

(2) Comisia națională de disciplină este alcătuită din 9 membri titulari și doi supleanți, arhitecți cu drept de semnătură cu minimum 10 ani vechime neîntreruptă.

(3) Comisia de disciplină alege un președinte din rândul membrilor săi.

(4) Hotărârile comisiilor de disciplină se validează cu majoritate simplă de voturi.

(5) Procedura judecării abaterilor este prevăzută în Statutul profesiei de arhitect și se completează cu prevederile Codului de procedură civilă.

Art. 40 *se completeaza cu precizari pentru reexaminarea hotararii de retragere definitiva a dreptului de semnatura.*

(1) După un an de la aplicarea hotărârii de retragere definitivă a dreptului de semnătură cel în cauză poate cere reexaminarea deciziei. În caz de respingere, o nouă cerere nu poate fi făcută decât după un an.

(2) Reexaminarea hotărârii de retragere definitivă a dreptului de semnătură se face de către Consiliul național, care adoptă hotărârea cu votul a două treimi din numărul membrilor.

Art. 41 *nemodificat.*

În cazul în care instanțele judecătorești pronunță hotărâri definitive de condamnare a unui arhitect cu drept de semnătură pentru fapte penale legate de exercitarea profesiei sau aplică sancțiunea complementară a interdicției de exercitare a acestei profesii, o copie de pe dispozitivul hotărârii va fi comunicată filialei Ordinului Arhitecților din România, organizată la nivel teritorial, pentru a opera radierea din tabloul arhitecților în raza căruia își are domiciliul.

Art. 42 *nemodificat.*

În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi toți arhitecții cu diplomă de licență sau asimilată, eliberată de instituțiile de învățământ superior de arhitectură cu durata studiilor de minimum 5 ani, vor obține, în baza unor cereri, înscrierea în Ordinul Arhitecților din România și în tabloul arhitecților din raza filialei unde își au domiciliul și vor putea exercita dreptul de semnătură, indiferent de vechimea în profesie.

Art. 43 – *se abroga deoarece nu mai exista forme de invatamant prin care sa se formeze conductorii arhitect sau tehnicieni STACO.*

Art. 44 *nemodificat.*

În vederea protejării dreptului de autor membrii Ordinului Arhitecților din România pot cere înregistrarea studiilor, planurilor și proiectelor elaborate într-o evidență specială la Ordin, primind astfel dată certă.

Art. 45 *nemodificat.*

După 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru toți cei care vor exercita profesia de arhitect fără să îndeplinească prevederile acesteia vor fi propuse sancțiuni disciplinare, administrative sau plângere penală, după caz.

Art. 46 *se face referire la Statutul profesiei de arhitect si Sistemul de informatii asupra costurilor.*

(1) În termen de 60 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, un comitet de inițiativă format din reprezentanți ai asociațiilor profesionale din domeniu asigură convocarea Conferinței naționale de constituire a Ordinului Arhitecților din România.

(2) În termen de 120 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Conferința națională va adopta Statutul profesiei de arhitect, Codul deontologic al profesiei de arhitect și sistemul de informații privind costurile/onorariile.

Art. 47 – *se abroga nu are obiect referinta la RNA dat fiindca OAR este infiintat si are baze de date constituita.*

Art. 48 *se aduc precizari aprofundate pentru buna functionare a comisiilor de licitatii si concursuri.*

(1) În cazul licitațiilor și al concursurilor de soluții în domeniul arhitecturii și urbanismului, majoritatea simplă din numărul membrilor comisiei de evaluare sau ai juriului trebuie să fie arhitecți cu drept de semnătură dintre care un reprezentant al unei instituții de învățământ superior de arhitectură acreditate de statul român și doi reprezentanți ai Ordinului Arhitecților din România.

(2) În aplicarea prevederilor de la alin (1) autoritățile contractante vor formula o solicitare în scris, la care vor anexa și documentația privind licitația/concursul.

(3) Desemnarea reprezentanților Ordinului Arhitecților din România se face în scris.

(4) Ordinul Arhitecților din România are obligația de a transmite în scris autorității contractante motivele refuzului de a desemna reprezentanții săi în comisia de evaluare sau, după caz, juriu.

Art. 49 *se simplifica deoarece exista alte acte normative care precizeaza metodologia.*

În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Guvernul va aproba normele metodologice de recunoaștere în România a titlurilor oficiale de calificare în profesia de arhitect, eliberate de un stat membru al Uniunii Europene, de un alt stat aparținând Spațiului Economic European și de Confederația Elvețiană cetățenilor acestora, precum și dobândirea dreptului de semnătură de către arhitecții cetățeni ai acestor state.

Art. 50 *nemodificat.*

(1) Prevederile art. 4, 5 și 11, precum și cele care fac trimitere la acestea se aplică cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenilor elvețieni de la data aderării României la Uniunea Europeană.

(2) Până la data aderării României la Uniunea Europeană, cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenilor elvețieni li se vor recunoaște calificările profesionale prin echivalarea studiilor, potrivit legii.

Art. 51 *nemodificat.*

(1) Prezenta lege va intra în vigoare în termen de 60 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Orice alte dispoziții contrare prezentei legi se abrogă.